

GÖYÜQURŞAĞI

UŞAQ JURNALI
№ 2 (65) - 2018

CAMALIN YUXUSU

*Qaçıb harda gizlənib
Camalının yuxusu.
Axı yatıb bayaqdan
Uşaqların çoxusu.*

*Gözləri bir cüt ulduz
Parıldayır nece də.
Yatıb ayı, canavar
Dələ aylı gecədə.*

*Əl çalır, nəğmə deyir
Qığıldayır otaqda.
Sanki yuyumru topdur
Qalxıb- düşür yataqda.*

*Güləndə dodağından
Yayılr süd qoxusu.
Neyləsin axı Camal
Gəlmir onun yuxusu.*

*Axı pisnə vardır ki
Camalın bu oyununda.
Gizlənidir yuxusu
Anasının qoynunda.*

Beynəlxalq Uşaq Kitabı Günü və X Uşaq kitabı sərgisi

Kitab — minnətdarlıq və zəhməthaqqı istəməyən əvəzsiz müəllimdir. O bütün ömrün boyu öyrədir — yaşamağı öyrədir, sevgini və sədaqəti öyrədir, insanlığı, vətəndaşlığı, dostluğu və səmimiyyəti öyrədir. Kitab — həyatı öyrədir...

2 Aprel həmin o öyrədənin adına təsis olunmuş gündür. Kitabın... Əslində ilin bütün günləri kitab günüdür. Amma məşhur nağılçı Hans Kristian Andersenin anadan olduğu gün rəsmi olaraq Uşaq Kitabı Günü elan edilib. F.Köçərli adına Respublika Uşaq Kitabxanasında da Beynəlxalq Uşaq Kitabı Günüə həsr olunmuş X Uşaq kitab sərgisi keçirildi. Tədbirdə, uşaq yazarlarından Zahid Xəlil, Sevinc Nuruqızı, Reyhan Yusifqızı, Aygün Bünyadzadə, Elvira Məmmədova, Misir Təhsil və Mədəniyyət Mərkəzinin rəhbəri Dr.Əhməd Sami Elaydi, müəllimlər, oxucular, 8 və 134 saylı məktəblərin şagirdləri iştirak edirdilər. Tədbir çərçivəsində son illərdə nəşr olunan 600-dən çox kitab sərgiləndi. Kitabxananın direktoru Şəhla Qəmbərova tədbir iştirakçılarını, xüsusilə uşaqları salamladı, kitab bayramı münasibətilə hər kəsi təbrik etdi. Sonra uşaq yazarı, professor Zahid Xəlil kitabın insan həyatında rolu haqqında danışdı. Məktəblilərin təqdimatında H.Andersen nağıl qəhrəmanlarının obrazlarından ibarət kompozisiya kitabın əhəmiyyətini bir daha vurğuladı. Tədbir iştirakçıları sevimli yazarlarını dinlədilər, kitab sərgisi ilə tanış oldular, həmçinin yeni kitabların çarxlı slaydını izlədilər. Yazarlarla canlı ünsiyyət onlara bir dünya sevinc bəxş etdi.

SƏRHƏD BİLMƏYƏN İNCƏSƏNƏT

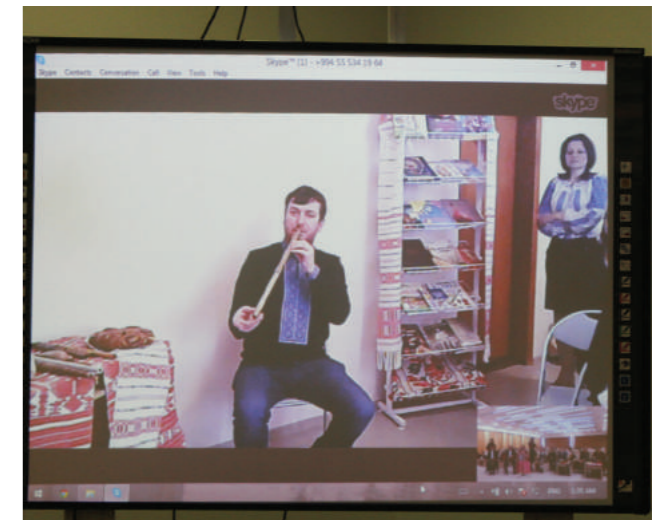

Dostluq sərhəd tanımır. İndiki texnologiyalar da dostluğa sərhədsiz olmaqda əsil köməkçidir. Texnologiyalar, təyyarələrin saatlarla getdiyi yolu bir göz qırpımında birləşdirir, uzağı yaxın edir, yadları doğmalaşdırır.

Martın 13-də F.Köçərli adına Respublika Uşaq Kitabxanası ilə Ukrayna Milli Uşaq Kitabxanasının sərhəd tanımayan dostları "Sərhəd bilməyən incəsənət" lahiyəsi çərçivəsində bir araya gəldi. "Milli musiqi alətlərimiz" adlı skayp-görüş baş tutdu. Tədbir Azərbaycan MEA-nın Elmi Kitabxanasının Konfrans zalında keçirildi. Yel çərşənbəsinə təsadüf edən bu tədbirin əsas məqsədi, ölkə hüdudlarından kənardakı uşaq kitabxanaları ilə sıx əməkdaşlıq etməklə uşaqlara yeni dostlar qazandırmaq və iki ölkənin qədim musiqi alətləri haqqında onları məlumatlandırmaq idi. Skayp-görüşdə Azərbaycan Avropa liseyinin 5-ci sinif şagirdləri ilə Ukrayna məktəbliləri arasında səmimi söhbət alındı. Görüşdə Ukrayna səfirliyinin

nümayəndəsi Aleksandr Sençenko, kitabxana əməkdaşları, musiqişünaslar, oxucular, Azərbaycan Avropa liseyinin, Hüseynqulu Sarabski adına 7 və Georgi Şaroyev adına 35 saylı Uşaq Musiqi Məktəblərinin şagirdləri iştirak edirdi. Musiqişünas Nüşabə Quliyeva Ukrayna məktəblilərinə Azərbaycan milli musiqi alətləri və muğam haqqında ən maraqlı məlumatları verdi. Balaca oxucumuz Emil Əliyev balabanda "Sarı gəlin" mahnısını ifa etdi. 10-cu sinif şagirdi Asunda Səlimlinin ifasında muğam səsləndi. İfaçını tərda Elbrus Məmmədیارov, kamaçada Fərhad İbadlı müşaiyət etdi. Azərbaycan MEA-nın Elmi Kitabxanasının direktoru Leyla İmanova, F.Köçərli adına Respublika Uşaq Kitabxanasının direktoru Şəhla Qəmbərova da çıxışlarında bildirdilər ki, həqiqətən də kitablar dostluq körpüsü kimi bizi birləşdirir, düşündürür, ən yaxın dost kimi biz daim onlardan öyrənirik.

İncəhörüm

Keyt Di Kamillo

Dovşan Edvardın qeyri-adi səyahəti

On yeddinci bölüm

Brays Edvardı çiyinə aşırıdı.

– Mən səni Sara-Ruta aparacam, – dedi və sevinclə irəli doğru addımladı. – Sən yəqin Sara-Rutu tanımırsan. O, mənim bacımdır. Xəstədir. Onun da farfor gəlinciyi vardı. Bacım gəlinciyini çox sevirdi. Amma bir gün o, sərxoş gəldi və ayağını Sara-Rutun gəlinciyinin üstünə qoydu. Gəlinciyin farfor başı çilik-çilik olub, ətrafa səpələndi. O qədər bərk qırıldı ki, onun xırda hissələrini yapışdırmaq mümkün olmadı. Çox çalışdım, amma alınmadı...

Brays dayandı, başını yellədi və əlinin dalı ilə burnunu sildi.

– O gündən Sara-Rutun oynamağa heç nəyi qalmadı. O, ona heç nə almır. Deyir, ona heç nə lazım deyil. Heç nə lazım deyil, çünki çox az yaşayacaq. Amma o bunu haradan bilər ki?! Bilməz, eləmi? – Brays getməyə başladı. – Əlbəttə,

bilməz, – oğlan ciddi şəkildə fikrini təsdiqlədi.

“O” kim idi? Bax Edvard bunu başa düşə bilmirdi. Yalnız bir şeyi anlamışdı: onu aparıb hansısa bir uşağa bağışlayacaqlar və bu uşağın yaxınlarda gəlinciyi qırılıb...

Gəlinciyi...

Offf... Bir bilsəydiniz, Edvard gəlinciklərə necə nifrət edir. Hansısa bir gəlinciyi əvəz edəcəyi fikrinin özü belə Edvard üçün təhqir idi. Amma etiraf etmək lazım idi ki, bu hər halda kiminsə dirriyində quşları qorxutmaq üçün müqəvva olmaqdan daha şərəfli idi.

Braysgilin daxması elə balaca və əyri-üyrü idi ki, Edvard əvvəlcə hətta onun yaşamaq üçün nəzərdə tutulduğuna belə inanmaq istəmədi. O bu daxmanı toyuq hininə bənzətdi. İçəridə olanlar bunlar idi: iki çarpayı və neftlə işləyən çıraç. Vəssalam. Brays Edvardı çarpayının kənarına qoyub, çırağı yandırdı.

– Sara, – deyə pıçıldadı, – Sara-Rut, oyan,

günəşim. – Cibindən dodaq qarmonunu çıxarıb sadə bir nəğmə çaldı.

Çarpayıda uzanan balaca bir qız qalxıb oturdu və o saat da ağlamağa başladı. Brays əlini onun kürəyinə qoyub sığalladı, onu sakitləşdirməyə çalışdı.

– Yaxşı, yaxşı, qorxulu heç nə yoxdur. İndi keçəcək.

Qız çox balaca idi, dörd yaş olardı, ya olmazdı. Sapsarı saçları vardı. Neft çırağının zəif işığında belə eynən Braysın kimi mavi gözləri qızılı işıq saçırıdı.

– Heç nə olmaz, dedim. Öskür. İndi keçəcək.

Sara-Rut mübahisə etmirdi. Öskürdü, öskürdü, öskürdü... Evin tavanında isə onun öskürən bədəninə zərif və cansız kölgəsi titrəyirdi. Bu öskürək səsi Edvardın bütün həyatı boyu eşitdiyi ən kədərli səs idi. Nəhayət, Sara-Rut öskürüb qurtardı.

– Baxmaq istəyirsən, nə gətirmişəm? – Brays soruşdu.

Sara-Rut başı ilə razılıq işarəsi verdi.

– Onda gözlərini yum.

Qız gözlərini yumdu. Brays Edvardı qaldırıb boyu bərabərində, düppədüz tutdu.

– İndi aç.

Sara-Rut gözlərini açdı. Brays Edvardı rəqs edirmiş kimi oynatdı. Sara-Rut güldü və əl çalmağa başladı.

– Dovşan, – deyə pıçıldadı.

– Bu sənindir, günəşim.

Sara-Rut əvvəlcə Edvarda baxdı, sonra Braysa. Gözləri təəccüblə bərəldi, hələ də inana bilmirdi.

– Götür. O sənindir.

– Mənim?

Lap sonralar Edvard anladı ki, Sara-Rut çox az hallarda bir sözdən artıq danışırdı. Əgər nə vaxt sa üç-dörd söz deyirdisə, mütləq onu öskürək tuturdu. Bəlkə elə bu səbəbdən sözlərin sayını azaldır, qısa danışmağa çalışırdı.

– O sənindir, – Brays dedi. – Onu sənün üçün tapıb gətirmişəm.

Bu xəbəri eşidən kimi Sara-Rut öskürəkdən iki büküldü. Öskürək tutması keçən kimi belini düzəltdi, əlini Edvarda uzatdı.

– Bax belə. Əla. – Brays sevindi və Edvardı ona verdi.

– Körpədir. – Sara-Rut Edvardı əzizlədi.

Qucağına alıb onu balaca uşaq kimi yürüməyə başladı.

Öründə heç vaxt Edvardı körpə uşaq kimi nəvazişlə sinəsinə sıxan olmamışdı. Abilin heç vaxt belə etmirdi. Nelli də. Öküz haqqında isə bunu düşünmək ağılsızlıq olardı. Amma indi... İndi isə hər şey bambaşqa idi. Onu elə əzizləyirdilər, elə nəvazişlə üzünə baxıb gülümsəyirdilər ki, Edvardın farfor bədəninə ilıq hərərət dolurdu.

– Günəşim, onun adını nə qoyacaqsan? – deyə Brays soruşdu.

– Zınqırov, – Sara-Rut gözünü Edvarddan çəkmədən yavaşca pıçıldadı.

– Zınqırov? Əla addır. Mənim xoşuma gəldi. – Brays gülümsündü. Sara-Rutun başını sığalladı. O ele hey Edvarda baxdı, baxdı. Bir dəqiqə olsun

belə gözünü ondan çəkmədi.

– Sus... Yavaş, yavaş, – deyə pıçıldadı. Edvardı yellədi, sığalladı, oxşadı.

– Mən onu gören kimi bildim ki, sənün xoşuna gələcək. Ürəyimdə dedim: “Bu dovşan Sara-Rutun olacaq, mütləq olacaq!”

Daxmanın qapısının arxasında ildırım çaxdı, göy guruldadı. Sonra leysan dəmirə çırpıla-çırpıla yağdı. Elə bil damda təbil çaldılar. Sara-Rut Edvardı sakitləşdirməyə çalışdı, sığalladı, öpdü, qucaqladı. Brays dodaq qarmonunda yağışın səsinə həmahəng bir nəğmə səsləndirdi.

Rus dilindən çevirdi
SEVİNC NURUQIZI

Ağ bir zanbaq kimi açıldı səhər!

**Şafəqlə suladı
susəpən kimi
Günəş zanbağı.**

B elə gözəl poetik lövhəni yalnız Ələkbər Salahzadə yarada bilərdi... Şairlər Şairi... Sözlər onun dilində çiçək kimi açırdı, günəş kimi işıq saçır, bulud kimi yağırdı. Sözlər işıqlı olurdu Ələkbər Salahzadə şeirində, sözlər atırlı olurdu... Sözlər o qədər inandırıcı olurdu ki, bahar çəməninə çiçəyə dönürdü, gecə səmasında ulduza... Hamıdan səmimi yazırdı Ələkbər Salahzadə. Hamıdan sadə yazırdı... Hamıdan tez başa düşürdün dediyini. Hamıdan gec unudurdun... Uşaqlar üçün elə yazırdı ki, sanırdın

yazdıqları şüşədəndir. Yaz yağışından naxış-naxış olmuş şüşədən... Sərt toxunsan, qırılıb töküləcək, azizləsən, sevgilə vərəqləsən, bütün ruhuna hopacaq, dilinin əzbərinə çevriləcək, nəğməyə dönüb dodaqlarına qonacaq... Belə yazırdı... Sözlər əlvən kəpənəklər kimi uçurdu Ələkbər Salahzadə şeirlərində... Keçmiş zamanda yazmıram Onun haqqında... Sadəcə, şeirlərinin ədəbiyyat tarixində abidəyə çevrildiyini düşünüb, zamanı əbədləşdirirəm. Yazanı əbədləşdirirəm, yazını əbədləşdirirəm. Əslində isə, Ələkbər Salahzadə gələcəyin şairidir. Gələcəyin nurlu gəlsin, Uşaq!

Ata alıb gətirir,
Qardaş alıb gətirir;
Həftə sona yetməmiş
Əliş yenə itirir.
Bəlkə burda bir sirr var,
Gəlin öyrənək barı –
Niyə itir Əlişin
Rəngli karandaşları?
Sizə nədən danışım,
Sizə hardan deyim mən?
İtən karandaşların
Şikayət məclisindən.
Bir massa arxasına
Yığışmışdı hamısı.
Danışırды – göy, sarı,
Alışırды qırmızı...
Katib də seçmişdilər-
Öz işinə hazırdı.
Bütün deyilənləri
Bircə-bircə yazırdı.
Əvvə Sarı karandaş
Dilə gəldi: – A qardaş,
Necə dözümlü, tablayım,
Necə deməyi axı;

Adama yer eləyir
Dostun saymamazlığı.
Qonur rənglə çəkəndə
Əliş Günəş nənəmi,
Yaman xətrimə dəydi,
Artdı gözümün nəmi.
Dərddir sayılmamaq da
Neçə dost arasında.
Mənim nə işim qalıb
Əlişin çantasında?!
Qırmızı karandaş da
Deyirdi dərdli-dərdli;
– Əlişə tuş gələli-

Tez-tez itir Əlişin
Rəngli karandaşları.
İtir – yaşıl qırmızı,
Yoxa çıxır– göy, sarı.
Atası bir qələmdən
Alıb gətirir yenə.
Bircə həftə keçməmiş
Əliş itirir yenə.
Bəzən
Yaşıl, qırmızı – tez-tez,
Qonursa hərdən itir.
Qara karandaşlarsa
İtməyib bir dəfə də.
Sanki altı qara qız
Yığılıb qalıb evdə.
Əliş deyir: – “Nə olsun–
İtir karandaşlarım,
Deyirəm alar sabah
Yenə də qardaşlarım.”

Çiyindədir dərd əli.
Al qanımla yazılır
Dəftərinə “iki”lər.
Hər əyribel “iki”ylə
Belim sınar, bükülər.
Müəllimin önündə
Əliş qızarır gündə.
Qızıl rəngim utanır
Tənbəllərin üzündə,
Haldan-hala düşürəm
Bir sinfin ortasında
Mənim nə işim qalıb
Əlişin çantasında!
Bənövşəyi karandaş
Göyərmişdi hirsindən.
Yağlı kötək almışdı
Sanki o, birisindən:
Yoxdur halıma yanan,
Yoxdur dərdimə qalan.
Əliş mənim rəngimi
Talan eləyir, talan.
Üst-başı – ləkə-ləkə,
Barmaqları – bulaşmış,
Şəkilli kitabının
Vərəqləri – bulaşmış...
Gömgöy ləkələr durur
Lap elə partasında
Mənim nə işim qalıb
Pintinin çantasında!
Yaşıl karandaşın da
Qəm aşırды başından.
Belə hirsələnmişdi
O karandaş yaşından:
“Əliş şəkillərində
Qaraca pişliyinin
Bığına çəkir məni,
Soluna çəkir məni,
Sağına çəkir məni.
Çəmənlə qalıb o yanda,
Yarpaq qalıb bu yanda,
Rəngimdən paltar geyir
Hələ kifir siçan da.
Sıxılıb pərt oluram
Hamının arasında
Mən də qala bilmərəm
Əlişin çantasında!
Növbəsi çatan kimi
Dindi Qonur karandaş:
Əliş bəlkə düşünür:
“Eh, nə qanır karandaş!”
Çox da ki, karandaşam,
Mənim də öz səsim var.
Neçə-neçə şəkildə
Ləpərim var, izim var.

Rəsmlərdə rəngimlə
Mən dəvəyəm, aslanam.
Pas rəngindəyəm deyə
Gərək qalıb paslanam?!
Qara karandaş yoxdu
Onların arasında.
Tənbəl-tənbəl yatmışdı
Əlişin çantasında
Elə ki qalxıb hərə

Ürəyini boşaltdı
İtən karandaşların
Məclisi sona çatdı.
Onların sözləriylə
Dolmuşdu neçə vərəq
Kimsə dedi: – Onları
Gəl Əlişə yollayaq
Karandaşlar qol-qola
Getdilər poçt tərəfə...

фотограф

Лариса Соколова

Серезжка любил бывать в деревне у бабы Мани. Она хоть и была его бабушкой, но он считал ее "своим парнем". Сколько раз они придумывали новые игры, вместе шалили и смеялись над этим. Здесь можно было делать все, что угодно. Наказывала баба Маня только в крайних случаях.

Так, в прошлый раз она доверила внуку покрасить собачью конуру. А он вместо этого выкрасил кур. Куры получились красивые. Они были и зелеными, и синими... Бабуля была в магазине и не слышала их душераздирающие крики. За это Серезжке, конечно, попало. Баба Маня выдрала его крапивой. Зато Маниных кур потом знала вся деревня. Таких красавиц не было ни у кого.

Взрослые зашли в дом. А Серезжка решил сразу же, не откладывая дело в долгий ящик, стать знаменитым фотографом. Он побежал к конуре. На цепи сидел его старый друг – Волчок. Увидев Серезжку, он заскакал от радости, забил хвостом и, прямо-таки по-собачьи, заулыбался. После обниманий со стороны Серезжки и облизываний со стороны Волчка, Серезжка серьезно сказал:

– Так, Волчок. Я ведь теперь не просто Серезжка. Я теперь фотограф. Так что давай, становись около будки. Я тебя фотографирую буду. Серезжка открыл объектив и приготовился фотографировать. Но у Волчка почему-то не было настроения позировать. Он продолжал весело скакать и вилять хвостом.

– Нет, Волчок, погоди, успокойся, – пытался усмирить его Серезжка, но пес не слушался. – Хорошо же. Думаешь, я не смогу тебя сфотографировать? Плохо ты меня знаешь. Мальчик отошел подальше и приготовился фотографировать. Пес вроде успокоился. Он сел, смешно

наклонил голову набок и поднял одно ухо.

– Отлично! – обрадовался Серезжка. Но в эту самую минуту во двор вошел кот Васька. Увидев его, Волчок забыл, что он фотомодель и ринулся вперед, сбив Серезжку с ног.

– Ты что? – закричал тот, отряхиваясь и вытирая от пыли фотоаппарат. – Совсем с ума сошел? Раз ты так со мной, не буду тебя первым фотографировать. Пойду лучше к курам. Они хоть и запрыгивают ни на кого и не машут хвостом. Серезжка развернулся и пошел искать кур. Они мирно клевали все, что попадалось на их пути – и зернышки, и крошки, и яичную скорлупу, и даже мелкие стекляшки и камешки. Куры и не подозревали, что станут такими знаменитыми. Наученный опытом, Серезжка не стал сообщать им эту радостную весть. Он тихо подкрался и замер. Еще секунда, и кадр был сделан. Но беда в том, что деревенские красавицы совсем не знали, что такое фотовспышка. Они так напугались, что бросились в разные стороны, хлопая крыльями и кудахча во все куриное горло.

– Тьфу ты, бестолковые, – разобиделся Серезжка. – Что с вас взять? Одно слово – куры. Хорошо ли, плохо ли, но первый кадр был сделан.

– Та-ак... Кто будет следующим? – бормотал Серезжка, оглядывая двор. На пороге курятника появился петух. Он был очень красив. Оперенье переливалось от желто-зеленого до темно-синего.

– Красавец-то какой! Тебя-то мне и надо, – подбирался поближе Серезжка.

Но, похоже, с петухом ему тоже не повезло. Петух был новичком на Манином дворе. Увидев перед собой цель, петух явно занервничал. Он наклонил голову набок, отчего его красный гре-

бешок завалился на бок, и посмотрел на Серезжку. Тот же был занят только фотоаппаратом и не обращал внимания на поведение петуха. Чиркнув лапой по земле и расставив широко крылья, драчун понесся на непрошеного гостя. Моргнула вспышка. И в следующий момент Серезжка лихо удирал от петуха. Тот не отставал и так и норовил клюнуть мальчишку.

– А-а, бабуля, – вопил Серезжка. – Бабуля, убери-и петуха-а!

Но взрослые, конечно же, не слышали его крика. Пришлось самому выбираться из беды.

– Куда бы спрятаться? – думал Серезжка, а ноги сами понесли его в открытые двери курятника. Но неприятности не собирались оставлять его. Забежав в курятник, он споткнулся о порог, пролетел два метра и растянулся на полу, подняв облако пыли и пуха.

Некоторое время он лежал на полу с закрытыми глазами и прислушивался к звукам на улице. Ему так и казалось, что бешеный петух сейчас клюнет его. Он осторожно открыл один глаз. В курятнике, словно зимой, было бело. Пух кружил и медленно падал на пол. Петуха поблизости не было. Тогда Серезжка открыл и второй глаз.

– Пронесло, – вздохнул он. – Вот злюка. Чем это, интересно, я ему не понравился?

Серезжка на четвереньках выполз из курятника и оглядел двор. Петух, как ни в чем не бывало, мирно клевал зерна вместе с курами. Казалось, он совсем забыл о Серезжке.

– Ну, погоди, драный хвост! Еще поквитаемся, – погрозил кулаком наш герой.

– С кем это ты поквитаешься? – услышал он голос. Серезжка обернулся, сзади стоял дядя Леша и улыбался.

– Ты что, кур оципывал, – засмеялся он, помогая встать и отряхнуться своему крестнику. – Пошли-ка, приведем тебя в порядок.

– Дядь Леш, давай здесь отряхнемся.

– Ну, давай. А что так?

– Да ну, смеяться будут.

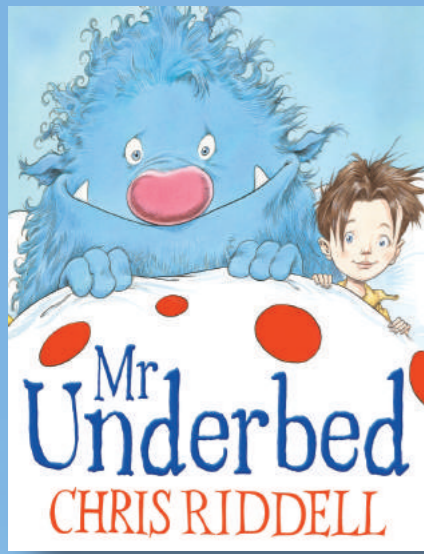
Крестный улыбнулся и принялся выбирать из Серезжиной шевелюры пушинки. Когда с последней из них было покончено они пошли домой.

– Точно не расскажешь? – усомнился Серезжка.

– Могила! – заверил его дядя, стараясь сдерживать улыбку. И Серезжка почему-то ему поверил. На этом неприятности дня закончились.

Баба Маня обняла внука и повела домой. Через пять минут он уже спал, уткнувшись носом в большую мягкую подушку, набитую пухом.

One night, just as Jim was dozing off, the bedsprings CREAKED... the mattress SHOOK... and a head poked out from under Jim's bed. "Hello!" it said. "I'm Mr Underbed." "Hello," replied Jim. "I'm Jim." "It's very uncomfortable sleeping on the floor under your bed every night. Do you mind if I join you?" asked Mr Underbed politely. "Not at all," said Jim. Mr Underbed fell asleep in no time, but his snoring kept Jim wide awake. Jim went to the chest of drawers to get his earmuffs...

... but when he opened the drawer, TWO heads popped up. "Hello!" they said. "We're the top drawer twins, Crinkle and Crumple".

"Hello!" it called. "I'm Weggie the wardrobe hound." "Oh no!" said Jim. "I suppose you want to sleep in my bed too?" said Jim. "That's very kind of you," replied Weggie.

"I'm going to get to the bottom of this," Jim muttered to himself. Jim went right round his room opening his toy trunk... his cupboard... his drawers... looking behind his curtains... and under his chair... and out of all these places more heads came popping up. Tiny and Tubby Bear marched out of the cupboard. Saggy and Squeak were under the chair.

Hooter the elephant and his friends, Swish and Sniffer, peeped round the curtains. And out came... Bumble the middle drawer dog, Pinkie the bedside table rabbit, Grumble, Grumble and Groan the toy trunk triplets, Wid the bottom drawer mite, and last but not least little Willy Glow-nose from the lampshade. "I give up!" said Jim. "Everybody can sleep in my bed tonight!" And so they did.

"Hello," answered Jim. "You don't mind, do you?" asked Crinkle. "Only it's very cramped in your drawer," explained Crumple, as they jumped into Jim's bed. Crinkle and Crumple fell asleep almost immediately, but they pinched all the bedclothes and Jim was too cold to go to sleep.

So Jim went to the wardrobe to get his dressing-gown... but when he opened the wardrobe door, yet another head popped out.

"Goodnight," they called and quickly fell asleep. Jim was quite tired after opening all those cupboards and drawers and so he curled up on the floor and was soon fast asleep. "Wake up, Jim" called his mother in the morning. "Why are you sleeping on the floor?" "It just seemed more comfortable than my bed last night," said Jim with a smile.

GÖY də rəng

Neçə dəfə hava gəmisində uçmusan?! Əslində, bu sualın məsələyə dəxli belə yoxdur. Uçmasan da, filmlərdə ki, görmüsən. Bütün oturmaqlar göy rəngdədir. Narıncı və yaxud bənövşəyi oturmaqlı təyyarə haqqında bir kəlmə belə eşidə bilməzsən. Çünki olmur...

BUNU DA BİL

Təyyarədən danışmışkən. Düşünürəm, bunu bilməyin pis olmaz. Oturacağın boyun yerinə salınan salfetə antimakassar deyilir. Bu aksesuarın adı İngiltərədə ötən zamanlarda kişilərin saç sürtdükləri makassar yağının adından götürülüb. Bu yağ oturmaqlarda ləkə buraxdığı üçün ondan qoruyan salfetlər antimakassar adlanır.

BƏS NİYƏ GÖY RƏNGDƏ?

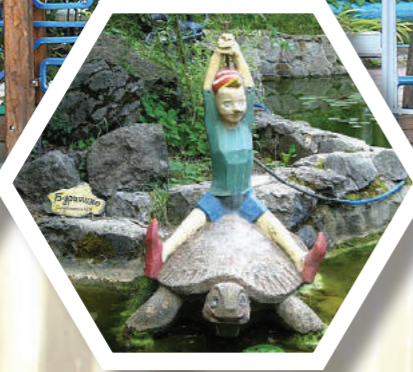
Bəlkə Göydə uçduğu üçün?! Xeyr... Təyyarələrin ilk göy rəngli oturmaqları onilliklər bundan öncə olub. Sonra bu qanuna çevrilib. Alimlərin fikrincə, göy rəng əksər insanlar üçün güvən və təhlükəsizlik rəngidir. Aerofobiya (uçmaq qorxusu) əziyyət çəkənlər üçün isə xüsusilə... Göy rəngli oturmaq üzlüyünün başqa bir izahı da var: gec çirkənlər, ləkə və sürtülmə nəzərə çarpmır. Deməli, ömrü uzun olur.

Bir zamanlar, təxminən, 1970-80-ci illərdə bəzi aviasirkətlər oturmaqlara qırmızı rəngli parça çəkildilər. Amma çox keçmədi, onları göy rənglə əvəz etdilər. Belə iddia etdilər ki, qırmızı rəng sərnəşinlərin aqressiya dərəcəsini artırır.

PARÇA, YOXSADƏRİ

Uzaq uçuşlar edən təyyarələrdə oturmaqlar təbii parça ilə üzlənir. Bədənin rahat nəfəs alsın, tərləmə və narahatlıq olmasın deyər. Yaxın yerlərə uçuşlar üçün nəzərdə tutulmuş təyyarələrdə isə süni dəri və parçadan istifadə edilə bilər.

NAĞIL TALASI

Dərələrdən sel kimi, təpələrdən yel kimi, badi-sərsər kimi... Dağların dabanıyan, yolların qırağıyan, ayaq üzəngidə, diz qabırğada...

Ayyy... Mən düşdüm nağıllar aləminə. İstəyirsən, səni də dəvət edim... Gəl mənimlə. Gedək Krimdakı Nağıl Talasına...

Yalta kənarındakı meşələrdən birində açıq səma altında qeyri-adi bir muzey var. Nağıl mu-

zeyi. Daha doğrusu, Nağıl Talası... Kim nağıllar aləmində əməlli-başlı səyahət etmək istəyirsə, yolunu bu taladan salsın. Yaxşı olar ki, bu səfər yayda və baharda baş tutsun. Axı muzey açıq havadadır. Yağışı, qarı, küləyi var... Baharda da qəfildən yağış yağa bilər... Yayda külək qopar. Sadəcə, nağıl qəhrəmanları ilə görüşmək istəyirsənsə, qolunun üstündə yüngül bir gödəkçə

götürməyi unutma.

İlk nağıl qəhrəmanları burada 1960-cı ildə peyda olublar. Sonra bir-birinin ardınca ağıllı, hiyləgər, tədbirli, qorxulu qəhrəmanlar bir talada birləşib, kompüter əsrinin uşağına nağılı sevdirməyə çalışıblar.

Nağıl qəhrəmanlarının əksəriyyəti taxtadan yonulub. Daha doğrusu, bu abidələrin əsasını təbiət qoyub. İnsan yalnız onları azca yonub, şəkilləndirib, rəngləyib, bəzəyib... Yəni ki, təbiətin yaratdıqlarına əlavələr edib, son tamamlama işlərini görüb.

Əsrarəngiz talada 300-ə yaxın nağıl qəhrəmanı yaşayır. Sülh və qarşılıqlı anlaşma mühitində. Ortaq niyyətləri uşaqlara sevinc bəxş

etməkdir.

Nağıl talasında şən və sevimli Qoğal, qırıq təkne yanında dərin fikirlərə getmiş qarı, toruna Qızıl balıq düşən xeyirxah qoca, gombul və damda yaşayan Karlsonla dostluq etməyi bacaran Balaca, toyuq ayaqları üzərində daxması olan Küpəgirən qarı... Qnomlar, elflər, şahzadə qızlar və qəzəbli cadugərlər... Bu nağıllar adasında həyat şox şirindir. Xoşbəxt sonluqlu nağıl kimi. Ömrün bir anı nağıllardan qopub gəlmiş qəhrəmanlarla unudulmaz olur. Göydən üç alma düşür... Biri mənim, biri sənin, biri də xəbərin ardına keçənin...

CIRTDAN DÖVLƏTLƏR...

Kevin Bo, onun ailəsi, 3 it, 1 pişik və 1 dovşan...

Yer üzündə hələ də bilmədiyimiz və eşitmədiyimiz çox qəribəliklər var. Təsəvvür et, 200 ölkə var ki, bir dəfə də olsun adını eşitməmişən. Onlar hamının diqqətindən kənardadır. Və yaxud da o qədər balacadırlar ki, heç kəs özünə əziyyət verib onlar haqqında danışmayıb. Amma bu gün onlardan ən kiçiklərindən danışaraq, tapdığımız haqlarını müdafiə etsək, mənəcə, xeyirxahlıq etmiş olarıq...

PALAU – ərazisi: 459 kv. km.
əhalisi: 21347 nəfər

Palau dövləti müxtəlif ölçülü 300 adada yerləşib və Yer üzünün ən qeyri-adi ölkəsi hesab olunur. Onun sularında 130 növ akula yaşayır. Tropik meşələri isə saysız-hesabsız unikal bitki və heyvanla zəngindir. Ölkənin ən görməli yeri isə təkamül nəticəsində çalmaq qabiliyyətini itirmiş 2 milyon meduzanın yaşadığı göldür.

SİLƏND – ərazisi: 0,004 kv. km.
əhalisi: 27 nəfər

Böyük Britaniya sahillərində 10 kilometrlik dəniz platformasında yerləşir. Ölkəni şahzadə idarə edir və bir neçə yüz ingilis funt sterlinqi ödəməklə hər kəs özünə qraf, baron və hersoq titulu ala bilər.

TUVALU – ərazisi: 26 kv. km.
əhalisi: 10 959 nəfər

Dünyanın ən kiçik və ən kasıb ölkələrindən biridir. Bu cırtından ölkənin bəxti onda gətirib ki, qismətində internet domen.tv düşüb və hər il ona milyonlarla dollar qazandırır. Yoxsa aclıq və kasıblıq Tuvalunun axırına çıxardı.

HATT-RİVER KNYAZLIĞI

– ərazisi: 75 kv. km,
əhalisi: 30 nəfər

Avstraliyanın eyniadlı qəsəbələrindən birində yerləşən virtual dövlət. Dövlətin ərazisi bütünlüklə Kesli ailəsinin fermer təsərrüfatına sığır. Yeni və hələ heç kim tərəfindən tanınmamış bu ölkənin yaradılması Kesli ailəsinin bir üzvü Leonardın ideyasıdır. Ölkənin ərazisi boyu hər yerdə Leonardın büstünə rast gəlmək olar.

MALTA ORDENİ

– ərazisi: 0,012 kv. km.
əhalisi: 113, 500 nəfər

Roma ərzisində Vatikandan sonra Malta ordeni adlı daha bir cırtından ölkə var. O, üç binada yerləşir. Binalardan ikisi Romada, biri isə Malta adasındadır. Ölkənin şəxsi valyutası, markaları, avtomobil nömrəsi və dünyanın onlarla ölkəsinə vizasız giriş-çığı təmin edən pasportu var. Malta ordeni yeganə ölkədir ki, rəsmi dili latın dilidir.

SEBORQA KNYAZLIĞI

– ərazisi: 4,91 kv. km.
əhalisi: 312 nəfər

Seborga knyazlığı Fransa ilə sərhəddə yerləşən Seborga kəndindədir. Seborga dövlət başçısının titulu belə səslənir: "Nəhəng həzrətləri". Bu tanınmamış ölkənin ordusu isə 3 nəfərdən ibarətdir: müdafiə naziri və 2 sərhədçi.

MOLOSSIYA RESPUBLİKASI

– ərazisi: 0,055 kv. km.
əhalisi: 7 nəfər

Amerika ştatı olan Nevada'nın ərazisində heç kim tərəfindən tanınmayan Molossiya dövlətində əhali Kevin Bo, onun ailəsi, 3 it, 1 pişik və 1 dovşandan ibarətdir... Amma onun himni, gerbi və bayrağı var. Ağır cinayətlər törədənə ölüm hökmü oxunur.

NİUE – ərazisi: 261,46 kv. km.
əhalisi: 1190 nəfər

Okeaniyada yerləşən ada və dövlətdir. Ölkədə turizm və sənaye inkişaf etməyib. Niue Yeni Zelandiyadan alınan yardım hesabına yaşayır. Amma özünün hava alanı və paytaxtı var. Ölkədə bütün əhaliyə xidmət göstərən cəmi bir supermarket fəaliyyət göstərir.

NAURU – ərazisi: 21 kv. km.
əhalisi: 9 591 nəfər

Ən kiçik azad respublika və ən kiçik ada dövlətidir. Haurunun rəsmi paytaxtı və ictimai nəqliyyatı yoxdur. Cəmi 40 km yolu var ki, onu da əhali şəxsi minik vasitələri ilə qət edir. Haurunun mənfəti də olarsa, bir fərqli cəhəti var — bu ölkə piylənmə göstəricilərinə görə lider hesab olunur.

SENT-KİTE VƏ NEVİS

– ərazisi: 261 kv. km.
əhalisi: 523 29 nəfər

Dövlət Sent-Kite və Nevis adlı iki adada yerləşir. Kimin 250 min dolları varsa, yerli şəkər istehsalını investisiya yatıraraq, bu ölkənin vətəndaşlığını satın ala bilər.

Bir damla su həyata bərabərdir

Mən bir damla suyam. Qardaşlarımla birlikdə Nil çayında yaşayırdım. Biz Misirə uzun səfərdən sonra gəlib çıxdıq. Şəhərlərdən, meşələrdən, səhralardan ötüb- keçdik. Bu əbədi çayla səfərə görə çox xoşbəxt idik.

Bir gün milyonlarla sakini, sayısız-hesabsız zavodları, evləri və dükanları olan böyük bir şəhərdən keçirdim. Çayın sahilində bir gənc oturub həyat yoldaşı ilə söhbət edirdi.

O, həyat yoldaşından soruşdu:

– Görəsən, bu çayın suyu övladlarımıza, nəvələrimizə içmək, sənayedə və əkinçilikdə işlətmək üçün kifayət edər?

Yoldaşı cavab verdi:

– Ruzini verən Allahdır. Gənc dedi:

– Allah bizə fikirləşmək üçün ağıl verib.

İnsanların sayı çoxalıb, sular isə əlli ildən bəri artmayıb.

Yoldaşı dedi:

– Bəs nə etmək lazımdır? Gənc cavab verdi:

– Biz ailəmizi nizam-intizama salmalıyıq.

Yoldaşı onun fikri ilə razılaşdı. Mən bu söhbətdən çox şad oldum. Öz-özümə dedim: “Kas bütün insanlar belə fikirləşəydi”.

Qardaşlarımla birlikdə çayda üzəndə birdən gördüm ki, balıqlar hirsli-hirsli, boğula ora-bura vurnuxurlar.

Bacımdan bunun səbəbini soruşanda sahiləki zavodu göstərib dedi:

– Zavod çaya zəhər və parçalanan maddələrlə dolu qara su axıdır. Mən soruşdum:

– Bəs bunun əlacı nədir? Bacım dedi:

– Zəhərli tullantılardır, bizim rəngimiz çirklənəcək və zəhərlənmə nisbətımız artacaq, insanlar da bizi içməkdən, bizdən istifadə etməkdən imtina edəcək.

Bacımla o yerdən uzaqlaşmağa tələsdim və balıqların tənəffüs etmələri üçün havada olan oksigeni bir daha həll etməyə çalışdım. Ancaq balıqların bir hissəsi öl- müşdü, bir hissəsi isə birtəhər zavodun suya tullantılar axıtdığı yerdən uzaqlaşdı. Qəzəblənib öz-özümə dedim: “Gərək mən çayı qoyub buxarlanam ki, insanlardan uzağa, səmaya qalxam. Onlar mənə çirkləndirilər, rəngimi pis, iyimi xoşagəlməz etdilər”.

Günəş çıxandan sonra ondan istilik enerjisi alıb buxarlandım.

Külək mənə yuxarı qovdu, ətrafımdakı buludların birinə girdim. Yerim və dənizlərin üstü ilə bir yerdən başqa yerə aparıldım. Ancaq xoşbəxtliyim çox sürmədi, bulud mənə saxlaya bilmədiyinə görə yağışla yerə düşdüm. Yerə düşəndə gördüm ki, çoxlu zəhərli qazlar, tozlar həll edirəm. Tikililərin üstünü, bitkilərin yarpaqlarını islatdım, bir hissəsini əridib, yandırdım və bunu onlara etdiyim üçün çox kədərləndim. Buna görə də fikirləşməyə başladım: “Mən nə çayda, nə də səmada xoşbəxtəm, görəsən, daha nə etmək olar?”

Əkini suvarmaq fikriylə torpağa düşdüm, ancaq torpaq sahibi mənə və qardaşlarıma torpağı

həddindən artıq çox verdi. Əkinçinin səpdiyi gübrələri, dərmanları özümlə torpağın altına apardım və qardaşlarımla birlikdə yenidən çirkləndim. İndi insanlardan tələb etməliyik ki, bizi gündəlik həyatlarında istifadə etdikdən sonra təmizləsinlər ki, onların sağlamlıqlarını qoruyaq.

Çaşbaş qalmışdım... “Görəsən, qardaşlarımla birlikdə haraya gedək ki, çirklənmədən xilas olaq?”

Nəhayət, tullantıları çaya axıdan insanlardan uzağa, yerin dibinə qaçmaq fikrinə gəldim. Torpağın qatlarına nüfuz etdim, yolboyu yerin təbəqələrində olan duzları əritdim və bitkilərin kökünə bu duzlardan bir qədər verdim. Qalan hissəsi isə yerin təbəqələrində bir su məcrasına çatanadək mənimlə qaldı.

Yerin altında saf su damcılarında olan qardaşlarımla xoşbəxt idim. Ancaq gördüm ki, yerin təbəqələrini çirkləndirirəm. Bir halda ki, yerin altında hərəkət etməyə məcburam, nə etməli?!

Biz su nasosu olan su quyusuna çatdıq. Kəndli bir qadın içmək və pal-paltar yumaq-

dan ötrü qabını doldurmaq üçün bizi yuxarı qaldırmağa başladı. Səhiyyə stan- dartlarının icazə verdiyindən daha çox duzlar, gübrələr və dərmanlar həll etdiyimizə görə o qadın bizi içmədi və yalnız yumaq işlərində istifadə etdi.

Mən insanların hər yerdə, hər zaman bizə atdıqları zəhərli və zərərli maddələrin təsirinin qarşısını almaq üçün bir iş görmək istədim. Qərara gəldim ki, qardaşlarımla birlikdə süzöldüyüm sutəmizləmə stansiyasına gedim. Boruların içi ilə şəhər şurası sədrinin evinədək getdim.

Sədr səhər yuyunanda mən onun qulağının dibində dayanıb pıçıldadım:

– Çayı, kanalı, gölləri çirkləndirən insanlar tullantıları bizim yanımıza atmamışdan öncə təmizləməlidirlər, belə etsələr, təmiz qalarıq.

Kişi mənimlə razılaşıb dedi:

– Biz çirklənmə mənbələrini təmizləyəcəyik ki, çaya atılmamışdan əvvəl təmiz ol- sunlar.

Bu sözlər mənə çox xoşbəxt, çox rahat elədi. Düşündüm: “Bundan sonra təmiz olacağam və insanlar, heyvanlar mənə görə təhlükəli xəstəliyə tutulmayacaqlar. Mən yenidən həyat mənbəyi olacağam”.

Heydəröv Heydər
Bir damla su həyata bərabərdir

Göyərçin idmanı

Göyərçin idmanı növü, yaqın ki, göyərçin poçt xidmətinin məntiqi davamı kimi yaranıb.

Hələ orta əsrlərdə insan göyərçinlərin xidmətindən istifadə etməyə başlayıb. Məktub yazıb və bağlayıb göyərçinin ayağına. Buraxıb havaya... Başqa nə cür göndərəydi axı?! Təyyarələr yox idi ki... Əvəzində göyərçinlər vardı. Sevimli sülh quşları. Və hər zaman insanın yanında olmağı bacaran zərif canlılar..

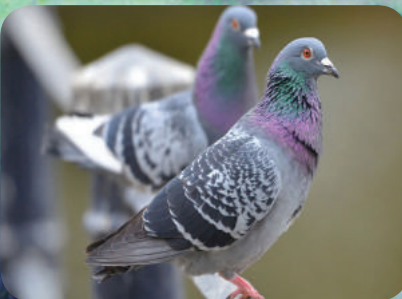
Müharibə illərində də poçt göyərçinləri ən sürətli poçt xidməti göstərirdi. Onların çatdıracağı məktub müharibədə dönüş və qalibiyyət yaradırdı.

GÖYƏRÇİNƏ HEYKƏL

Günlərin bir günü sahilədən 800 mil aralıda qəzaya düşmüş ingilis sualtı gəmisi zərif bir poçt göyərçinin nəzərindən qaçmadı:

- Ayyy... Bu nədir? Gəmi batır. İnsanlarrrrr...

Göyərçin batan gəminin suyun üzündə görünən burnuna qondu. Batanlardan kimsə özünə gəlib, çıxış yolu tapdı. Qəza yerini və qəzaya düşən gəminin adını yazıb göyərçinin ayağına bağladı.. Və göyərçin havaya qalxdı...

Gəminin batdığı yerdə əzəmətli bürünc göyərçin heykəli bu gün də var. Bu heykəl qəzaya düşənlərin qohumları tərəfindən xilaskar göyərçinə minnətdarlıq əlaməti kimi ucaldılıb.

İDMAN GÖYƏRÇİNLƏRİ

Onlar digər göyərçinlərdən daha tez göyərçin damına qayıda bilir. Onların idmançı olduqları bədən quruluşlarından aydın nəzərə çarpır. Daha əzələli, sinələri qabarıq, qanadları güclü... Rəngləri adi vəhşi şəhər göyərçinlərindən fərqlənir. Ağ və parıltılı rəngli göyərçinlər idman göyərçini kimi yararsızdır. Onların rəngi daim təhlükə səsləyə bilər.

EVƏ DÖNƏN ZAMAN TƏHLÜKƏ...

Bu yolda göyərçini çoxsaylı təhlükələr gözləyir. İlk növbədə lələkli yırtıcılar – ley, şahin, quzğun, bayquş və nəhayət, adicə qarğa... Uzaq yolda yorulub əldən düşmüş qartal bir anlıq istirahət üçün bir kötü-

yün, daşın, məhəccərin üstünə qonur... Və yem axtaran pişik üçün vazkeçilməz nahara çevrilir... Bir də çox təəssüf, insan əli ilə yaradılan təhlükə. Kommunikasiya xətləri, yüksək gərginlikli elektrik naqilləri. Onlardan gələn zərbənin gücü o qədər böyük olur ki, göyərçinin zərif bədənini onun qarşısında olduqca acizdir. Ən başlıca təhlükə isə yenə də insandır, yəni ki, ovçu. Ovçu gülləsinə tuş gəlməyin acı bir son olduğu danılmaz həqiqətdir.

Göyərçini idmançı etmək üçün məşqçiyə ən azı 3-4 il lazımdır. Bu illər ərzində sahib-məşqçi onu yedirdir, qulluq edir, təlim verir və nəhayət idmançıya çevirə bilir. Elə bu vaxt hansısa biri tərəfindən açılan güllə və hər şeyə son... Əfsus ki, idman göyərçinlərinin 60-70 faizi bu taleni yaşayır.

METAL MƏLUMAT HALQASI

Hər bir göyərçinə həyatının ilk 7 günündən birində məlumat halqası taxılır. Bu halqa böyümüş göyərçinin pəncəsindən düşə və çıxarıla bilməz. Çünki pəncənin ölçüsü artır və halqa kiçilir. Göyərçinin məlumat halqası onun şəxsiyyət vəsiqəsidir. Onun üzərində sıra sayı, doğum tarixi, ərazi və ölkə qeyd olunur. İdman klublarında bu məlumatlar sistemləşdirilir. İdman oyunları, adətən may-avqust aylarında keçirilir. Oyun ərafəsində hər sahibkar öz iştirakçı-idmançı-göyərçininin namizədliliyini kluba təqdim edir. Klublardakı hakim kollegiyası iştirakçılar haqqında son nəticəni elan edir. Yarışlar klub iclasında təsdiq edilmiş qrafik əsasında keçirilir. Adətən, hər biri 250-1000 km uzunluqda 10-13 distansiya nəzərdə tutulur.

Nəhayət, yarışa sayılı günlər qalır... Göyərçinlərə xüsusi ferrit halqalar geyindirilir. Bu halqalar əlavə qapalı məlumat daşıyıcısı olan maqnit çiplə

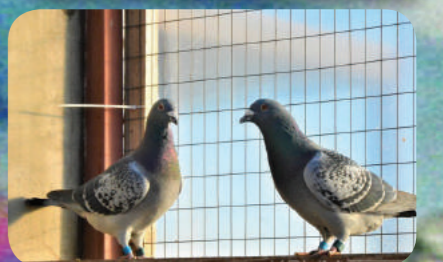
təchiz edilir. Bu halqalardakı məlumat avtomatik kompüterə köçürülür və oyunların sonunadək orada qorunur.

START

Hər havaya buraxılan göyərçin ən tez zamanda öz yaşayış yerinə qayıtmalıdır. Onların yolu necə təyin etmələri hələ də sirr olaraq qalır. Yer in maqnit sahəsinə, Günəşə nisbətə, Yer in cəzətmə qüvvəsinə görə və s. ehtimallar mövcuddur. Bəzi alimlər hesab edirlər ki, quşların genetik yaddaşına "yaşayış yeri" və digər uçuş xəritələri irsi ötürülür.

Güclü idmançı-göyərçin uçuş sürətini sabit saxlaya bilir və mane olan faktorlara - əks-küləyə və ciddi iqlim dəyişməsinə tab gətirir.

Nəhayət, doğma şəhərə 80-100 km qalmış göyərçinlər, hər biri öz damına çatmaq üçün sürəti artırır. Onların orta sürəti 80-90 km/saat olur. Uçuş istiqamətində əsən külək isə yarış zamanı ən gözəl yol yoldaşdır. Yarışlarda yüksək bal alan göyərçinlər ən tez çatan ilk 20 faizə daxil olanlardır.

Bizim yeni kitablar

Mirmehdi Seyidzadə
Bibliografiya

Uşaq ədəbiyyatı sənədindən

Ədəbin həyat və yaradıcılığına həsr olunmuş bu bibliografiyada görkəmli şairin 1925-2017-ci illərdə dərc edilmiş əsərləri və onun haqqında yazılar öz əksini tapıb.

MİR MEHDİ SEYİDZADƏ

Bibliografiya

Frans Kafka
Məhkəmə

Zavallı bəşər övladlarının dərkolunmaz sirli qüvvələr qarşısında acizliyi, həmişə onların qurbanına çevrilməsi Frans Kafkanın "Məhkəmə" romanının əsas ideyasını təşkil edir.

Frans Kafka

məhkəmə roman

Redyard Kiplinq
Mauqli

Hindistan cəngəlliklərindən bəhs edən "Mauqli" əsəri R.Kiplinqin ən maraqlı nağıllarından biridir. Kitab, cəngəlliyə düşmüş balaca Mauqlini qəddar Şirxanın əlindən xilas edib böyüdən canavar ailəsinin təsviri ilə başlayır.

Redyard Kiplinq

MAUQLI

Annie M.G.Schmidt
Pişik qız Minus

Juffrau Minus keçmişdə pişik olub. O xoruldayır, cırmaqlayır, xumarlanır və hələ də quşcıqaz görəndə pişiksayağı xoşhallanır. Artıq adi bir qız olsa da, hələ də arabir Miyouu-miyouu – song oxuyur və "pişik dilində" dil-dil ötür. Pişik Mətbuat xidməti sayəsində, o, bir çox gizli və məxfi məsələlər haqqında məlumatlar alır. Minusun və onun çoxlu pişik dostlarının köməyiylə hər şey əla qurtarır.

ANNIE M.G.SCHMIDT

PIŞİK QIZ MINUS

Эльчин
Стекланная Роза

Рассказы про брата и сестру Нигяр и Ялчын, о Селиме, над которым все смеются, о маленькой Розе, которой нужна роза и другие.

Murad Aksoy
Futbol ulduzları – Maradona

Kitab futbol ulduzunun uşaqlığından karyerasınadək həyat hekayəsini sadə dildə nəql edir.

Reyhan Yusifqızı
Məstən və Babu

Bu kitabda ağıllı Məstən balaca ayı balası Babuya çoxlu maraqlı şeylər öyrədir.

Əbdürrəhimbəy
Haqverdiyev
Hekayələr

Kitabda yer alan hekayələr milli-mənəvi dəyərlərə, gələcək nəslin maarifçi ruhda böyüməsinə, təlim-tərbiyə almasına xidmət edir.

ƏBDÜRRƏHİMBƏY HAQVERDİYEV

HEKAYƏLƏR

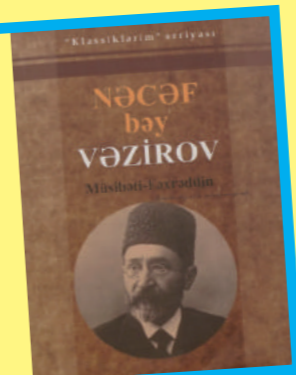
Lev Tolstoy
Anna Karenina

Əsərdə Rusiyada patriarxal həyat təzi qalıqlarının burjua tərəqqisinin təziyi altında necə dağılması, əxlaqın, ailə təməlinin laxlaması, əsilzadəliyin cırılması təsvir edilir.

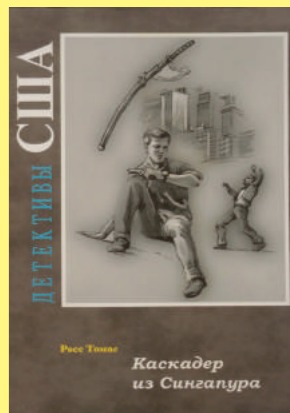
Nəcəf bəy Vəzirov
Müsibəti-Fəxrəddin

Kitaba dramaturqun pyes, hekayə, məqalə və kiçik mütəfərriqələri daxil edilmişdir.

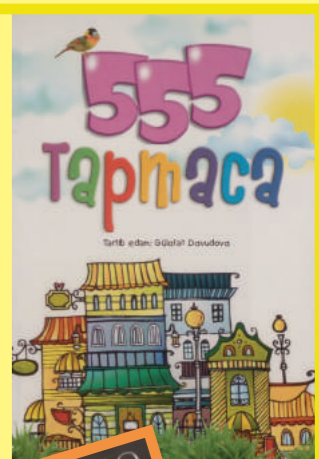
Ross Томас
Каскадер из Сингапура

Ross Томас – автор почти тридцати романов, написанных, в основном, в жанре детектива. Главный герой романа – бывший каскадер.

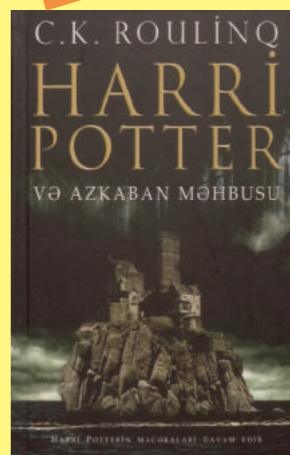
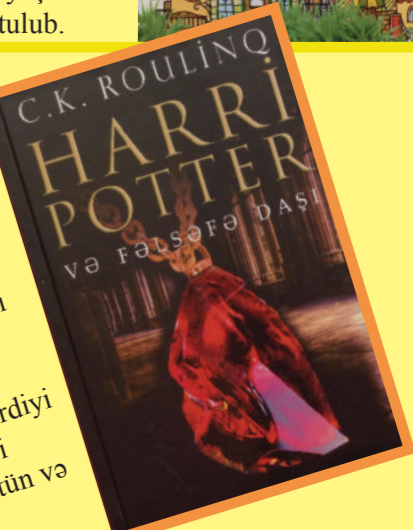
555 tapmaca

Kitabda toplanan tapmacalar konkret hadisə və predmeti əks etdirən, asanlıqla tapılan dəqiq cavabları olan seçmə nümunələrdir. "555 tapmaca" geniş oxucu kütləsi – azyaşlı uşaqlar və yeniyetmələr, həmçinin müəllim və tərbiyəçilər üçün nəzərdə tutulub.

C. K. Roulinq
Harri Potter və Fəlsəfə Daşı

On bir yaşlı yetim Harri Potter xalasıgildə yaşayır, özünün əsl cadugər olması isə ağılına belə gəlmir. Lakin günlərin bir günü bayquşun onunçün gətirdiyi məktubdan sonra Harri Potterin həyatı bütöyün və həmişəlik dəyişir.

C. K. Roulinq
Harri Potter və Azkaban Məhbusu

Harri yay tətildən sonra məktəbə qayıtmağı səbirsizliklə gözləyir. Amma Hoqvartsa gedəndə orada vəziyyətin gərgin olduğunu görür. Kütləvi qətlər törətməkdə ittiham olunan qatil dustaqlıqdan qaçaraq azadlıqda dolaşır və Azkabanın bədxah həbsxana gözetçiləri məktəbin mühafizəsinə cəlb olunmuşdur.

"Ötən əsrdən qalıb", — demə, sadəcə qarşındakı şəkillərə bax və tapmağa çalış. Tapsan, sevinəcəksən, tapmasan, narahat olacaq və özünü səfərbər etməyə çalışacaqsan. Cəhd etməklə uğur əldə etməyin arasında çox az fərq var. Cəhdlərin uğurla nəticələnsin!

Bu şəkildə rəssam 3 heyvan və bir quş təsvir edib. Sənin tapşırığın isə onları axtarib tapmaqdır.

Bu şəkil isə heyvət doğuracaq qədər sadədir. Amma bu sadəlikdə 4 heyvan gizlədilib. Onlardan 1-i dəniz canlısıdır.

Məntiqi sual

Ötən sayımızdakı məntiqi sualların cavabları

1. Soldakı oyuncaq saatdır. Onun dəqiqə göstərən əqrəbi uzun olduğu üçün sferblatın üzərində bütünlüklə hərəkət edə bilmir.

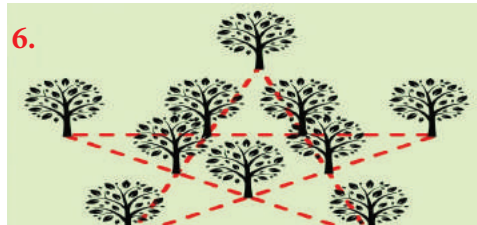
2. İnsan beyni kompüterin bərk diski deyil. Onun da sərhədləri var. Deməli, yaddaş üçün yer tükənə bilər. alimlər belə hesab edir ki, insan beyninin yaddaş həddini doldurmaq üçün 300 il vaxt lazımdır.

3. Artıq olan ağ çərçivədəki qırmızı dairədir.

4.

5. $123-45-67+89=100$

6.

Dovşanın yaxşılığı

Bir tülkü var idi. Bu tülkü çox ac və susuz idi. Onun birdən burnuna qaşang at iyi gəldi. O, iyə sarı getdi. Tülkü birdən gördü ki, o iy dovşandan gəlir. O, tez qaçıb dovşanın qabağında özünü ölüliyə vurdu. Dovşan bilmirdi ki, tülkülər hiyləçidir. Dovşan tülküyə yaxınlaşdı, tülkü isə tez durub onu yemək istədi, amma dovşanın dostu onu ordan çəkib evinə apardı və ona dedi: "Heç bilmirsən ki, tülkülər hiləçidir?"

Dovşan dedi: "Yox, bəyəm tülkü hiləçidir ki?"

Dovşan dedi: "Hə, tülkülər təhlükə hiss etdikdə və acanda özünü ölüliyə vurur".

Dovşan dedi: "Çox sağ ol, dostum".

"Dəyməz, dostum".

Onlar gulub bir-birini qucaqladılar.

Ağaoğlu Mirkazım

Mirkazım Ağaoğlu 2010-cu il fevral ayının 5-də Bakıda anadan olub. Bakı Slavyan Universitetinin nəzdindəki liseyin ikinci sinfində oxuyur. İndiki uşaqların əksəriyyəti kimi o da kompüter oyunlarının, yeni texnologiyanın həvəskarıdır. Velosiped sürməyi sevir, bir də arabir atasından təsirlənib hekayə yazır. "Dovşanın yaxşılığı" onun ilk qələm təcrübəsidir.

Yaradıcılıq emalatxanası

Təbiət zövqlü insanlar üçün canlı yaradıcılıq emalatxanasıdır. Hər bir budaq, yarpaq, ot, taxta parçası, balıqqulağı, tərk edilmiş ilbiz evciyi, mamır, qoza, quş lələyi və s. bacarıqlı əllərdə sənət əsərinə çevrilə bilər.

Bilirəm, sən rəngbərəng daşlar toplamağı sevirsən. Yayda dəniz kənarı və çay sahilini... Cürbəcür quruluşlu, rəngli, ölçülü çaydaşları və çınqıllar sənənin təxəyyülünün köməyi ilə alabəzək pişiyə, məzəli küçüyə, dəcəl keçiye, dovşana, dələyə, sincaba çevrilə bilər. Hələ üstü qara xallı parəbüzən və qəzəbli bayquş, sahildəki bapbalaca daxma, yaxud suda üzən qayıq və minlərlə digər maraqlı əl işləri. Bütün bunları sən düzəldəcəksən. Baharın və yayın şən gəzintiləri, ayaqyalın gəzdiyən sahillərdən topladığın daşlar, rənglər, fırçalar, yapışqan və karton...

Əvvəlcə yığdığın daşları fırça və sabunla yaxşıca yu və qurumaq üçün günəşli yerə düz. Sonra qurquru və tərtəmiz daşlara bax və nə düzəldəcəyini düşün. Əminəm ki, ideyan saysız-hesabsız olacaq. Daşları rənglərlə işləmək istəyirsənsə, onların üzərinə əvvəlcə yapışqan çək və qurumağa qoy. Və sənə uğurlar...

Baş redaktor: Şəhla Qəmbərova
Korrektor: İlahə Quliyeva

Redaktor: Sevinc Nuruqızı
Bədii tərtibat: Aqil Tağıyev
Üz qabığında: Camal Mahmudov

Müəlliflik hüququ F.Köçərli adına
Respublika Uşaq Kitabxanasına
məxsusdur. Xüsusi icazə olmadan
jurnalın surətini, elektron variantını çap
etmək və yaymaq qanuna ziddir.

Jurnalımıza abunə olmaq üçün aşağıdakı
ünvana müraciət edə bilərsiniz.
Ünvan: Bakı AZ1022 S.Vurğun küçəsi 88
Tel: (+99412) 5970851,
Faks: (+99412) 5970879.

«Aspoliqraf LTD» nəşriyyat-poliqrafiya
müəssisəsinin mətbəəsində hazır
diapozitivlərdən çap olunmuşdur.

Azərbaycan Respublikası Ədliyyə
Nazirliyində qeydiyyatdan keçib.
Qeydiyyat nömrəsi:
№ 3926 – 06.11.2014
2006-cı ilin noyabrından çıxır.

Təşkilati dəstək: Azərbaycan
Respublikası Mədəniyyət və Turizm
Nazirliyi
Təsisçi: F.Köçərli adına Respublika Uşaq
Kitabxanası

 web: www.clb.az
 facebook: fb.com/clb.az
 twitter.com/childlibbaku
 instagram: [firidunbey_kocerlikitabxanası](https://instagram.com/firidunbey_kocerlikitabxanası)
 youtube: F.Köçərli adına Respublika Uşaq Kitabxanası